

יורו משפטיך



י"ל ע"י מוסדות "יורו משפטיך" בראשות מורנו הגאון הגדול רבי גדעון בן משה שליט"א
רח' הקבלן 7 הר נוף ירושלים | טלפקס 02-6540222



הלכות בשר בחלב • טז | כ"ו תמוז ה'תשפ"ו | גליון 36

שיעור שבועי הלכתי

מפי מורנו הגאון הגדול רבי גדעון בן משה שליט"א
ראש כולל ובית ההוראה "יורו משפטיך" ואב"ד ירושלים ת"ו

עורך: הרב מנשה דבדא

המתנה אחר תבשיל של בשר

נושאי השיעור: יורה דעה סימן פ"ט ס"ג - א. מים אמצעיים בין אכילת גבינה לאכילת בשר • ב. שומן של בשר וגדריו • ג. המתנה אחר תבשיל של בשר • ד. תבשיל של גבינה אחר תבשיל של בשר • ה. טעימה בעלמא • ו. ביצה שנתבשלה עם בשר • ז. בישול בקדרה בשרית בת יומה (דין נ"ט בר נ"ט). דברי הש"ך. ביאור היד יהודה. שיטת רבי עקיבא איגר והבית מאיר • ח. נ"ט בר נ"ט לכתחילה • ט. "בחזקת בשרי" ו"בחזקת חלבי" • י. אפייה בתנור אחד.

א. מים אמצעיים בין אכילת גבינה לבשר

אנחנו אווזים בשלחן ערוך יורה דעה, סימן פ"ט סעיף ג'. כותב מרן השלחן ערוך: "אכל תבשיל של בשר - מותר לאכול אחריו תבשיל של גבינה, והנטילה ביניהם אינה אלא רשות. אבל אם בא לאכול הגבינה עצמה אחר תבשיל של בשר, או הבשר עצמו אחר תבשיל של גבינה - חובה ליטול ידיו". מוסיף הרמ"א בהגה: "ושומן של בשר דינו כבשר עצמו. ונהגו עכשיו להחמיר שלא לאכול גבינה אחר תבשיל של בשר כמו אחר בשר עצמו ואין לשנות ולפרוץ גדר. מיהו אם אין בשר בתבשיל רק שנתבשל בקדרה של בשר מותר לאכול אחריו גבינה, ואין בו מנהג להחמיר. וכן נוהגין לאכול בשר אחר תבשיל שיש בו גבינה או חלב, מיהו יש ליטול ידיו ביניהם, ואפי' לא יאכל בשר ממש רק תבשיל של בשר אחר תבשיל של גבינה אם נגע בהן בידיו. שמש המשמש בסעודה ונוגע באוכלין אינו צריך נטילה דלא הצריכו נטילה אלא לאוכלים".

מרן כאן כותב את דינא דגמרא מה הדין באדם שאכל תבשיל של בשר ובא אחר כך לאכול תבשיל של גבינה. כותבים התוספות (חולין קה): והרא"ש (שם פ"ח סימן ז): מה זה תבשיל של בשר? דבר שהתבשל בקדרה עם בשר, קיבל טעם של הבשר אבל אין בו ממשות של בשר, אלא רק טעם של הבשר, זה נקרא תבשיל של בשר. אם הוא אכל תבשיל של בשר ואחר כך בא לאכול תבשיל של גבינה - בישלו איזה מרק עם גבינה, הגבינה לא נמוחה בתוך המרק אבל נתנה טעם בירקות שהיו שם, וכעת הוא רוצה לאכול את הירקות האלו. אומר מרן, אם אכלת תבשיל של בשר ואתה בא לאכול אחר כך תבשיל של גבינה, יש בגמרא דיון האם צריך לעשות ביניהם נטילת ידיים או לא. זה נקרא מים אמצעיים.

שיעורו השבועי

של מו"ר הגאון הגדול רבי גדעון בן משה שליט"א

מתקיים במוצ"ש - בבית המדרש "יורו משפטיך" מדבר סיני 52 ירושלים בשעה 22:00
לקבלת הגליון מידי שבוע במייל, נא לשלוח את המיילים 'השיעור השבועי': s026540222@gmail.com

השיעור השבועי מוקדש לרפואה והצלחה בכל הענינים לרפאל ארזי בן הדסה צביה

פרשת מטות - מסעי

"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן" (לג, א)

פרשת מסעי פותחת בפירוט ארבעים ושניים המסעות שעברו בני ישראל במדבר. הבעל שם טוב הקדוש מלמד, שארבעים ושניים המסעות הללו אינם רק היסטוריה, אלא הם משקפים את מסלול חייו של כל יהודי, מיום לידתו ועד בואו אל המנוחה ואל הנחלה.

אחד מגדולי החסידות העמיק רעיון זה וביאר נקודה נפלאה: מדוע התורה קוראת לכל התחנות הללו "מסעי"? הרי רוב הזמן בני ישראל חנו באותם מקומות, ולכאורה היה ראוי לקרוא להם "חניות"!

התשובה היא, שיהודי צריך לדעת ששום "חניה" בעולם הזה אינה המטרה הסופית. גם כאשר אדם מגיע להישג רוחני גדול ולתחושת שלמות, עליו לזכור שזו רק תחנה בדרך. המטרה היא להמשיך לנסוע, להתקדם ולעלות מחיל אל חיל.

מאידך, גם כאשר יהודי חווה חניה במקום של משבר, קושי או ירידה רוחנית - עליו לזכור שזו אינה תחנה סופית. זהו רק חלק מ"מסעי בני ישראל", שלב הכרחי ומעבר זמני בדרך אל הגאולה. עלינו לשאוב כוח ממשה ואהרן, להמשיך לצעוד קדימה באמונה, ולא לעצור עד שנגיע לארץ ההבטחה.

שבת שלום ומבורך!

זמני השבת

ירושלים	הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
19:12	20:22	21:18	
19:30	20:21	21:16	תל אביב
19:32	20:24	21:20	חיפה
19:30	20:21	21:16	באר שבע



גם אתה יכול להיות שותף במפעל התורה וזיכוי הרבים - בהדפסת והפצת הגליון מידי שבוע ברחבי הארץ!

ניתן להקדיש את השיעור מידי שבוע לרפואה, להצלחה, ולע"נ, לפרטים בעמ' 5 >>>

"כי מלאה הארץ דעה את ה'"



ד. תבשיל של גבינה אחר תבשיל של בשר

כתב הרב **כנסת הגדולה** (על הטור ס"ק מב), שגם אם רוצה לאכול תבשיל של גבינה אחר תבשיל של בשר נהגו להמתין שש שעות ביניהם כאילו אכל בשר ובא לאכול גבינה. וכן כתב **המנחת יעקב** (עו, יא), הגאון **רבי עקיבא איגר** (כאן), **הפרי תואר** (ס"ק ח) **כף החיים** (ס"ק נו) והילקוט יוסף (סימן פט עמ' תכה).

היה מקום לטעון להקל בזה, כיון שיש כאן "תרת" לטיביותא - הבשר אינו אלא תבשיל, וגם הגבינה אינה אלא תבשיל. אולם להלכה פסקו האחרונים שאין להקל בזה, מחמת המנהג, והאוכל תבשיל של בשר ממתין שש שעות לפני אכילת תבשיל של גבינה.

מוסיף החיד"א ואומר: הדין כך לא רק בבשר בהמה, אלא גם אם אכלת תבשיל של בשר עוף, אסור לך לאכול אחריו לא גבינה ולא תבשיל של גבינה. קיצורם של דברים יוצא, שאנחנו מחזיקים מצד המנהג שתבשיל של בשר דינו כמו בשר. וצריך להמתין אחריו שש שעות. וכיון שכך המנהג, אין אחר המנהג כלום, ומרן כותב על זה שם בבית יוסף לשון חריפה: "ואסור לפרוץ גדר", פורץ גדר ישכנו נחש! אסור לעשות דבר נגד המנהג.

ה. טעימה בעלמא

הפרי חדש (ס"ק יח) מסייג את דין זה ואומר שכל חומרת המנהג בתבשיל של בשר נאמרה דווקא באוכל ממנו כדרך אכילה. אולם, אדם שרק "טעם" מן התבשיל בפיו, כגון שבדק את הטעם או את מידת המליחות של התבשיל ופלטו מיד מבלי לבלוע - כיון שלא הייתה כאן אכילה אלא טעימה בלבד, מותר לו לאכול גבינה או תבשיל גבינה מיד לאחר שיעשה שטיפה והדחה לפיו, ואין עליו חובה להמתין שש שעות. וכ"כ הערוך השלחן (סס"ק יד) וכף החיים (אות נו).

ו. ביצה שנתבשלה עם בשר

הרשב"א (ח"א סימן תקטז - הביאו הב"י סימן צה ד"ה כתוב. ובשו"ע שם סע' ב) דן בדבר מעניין. הוא דן בביצה שלמה בקליפתה שנתבשלה בתוך קדרת תבשיל עם בשר.

הרשב"א פוסק גם אם הקליפה נותרה שלמה לחלוטין ולא נסדקה, מכל מקום קליפת הביצה היא נקבובית, היא מחוררת, ועל כן הטעם של הבשר והשומן שבקדרה חודר מבעד לקליפה אל תוך הביצה עצמה. משום כך, ביצה זו נחשבת להלכה כ"תבשיל של בשר" לכל דבר ועניין, ומי שאוכל ביצה כזו [אפילו אם קילף אותה בזהירות ושטף אותה היטב משאריות לכלוך חיצוניות] נחשב כמי שאכל תבשיל של בשר, ובהתאם למנהגו עליו להמתין שש שעות קודם אכילת חלב. **הרשב"א** הזה נפסק להלכה כאמור. ופסק זה הובא להלכה גם בדברי **הבן איש חי** בספרו שו"ת "רב פעלים" (חלק ג, יורה דעה, סימן יג). [ומש"כ בשו"ת אור לציון י"ד (יט, ח בביאורים) הוא צריך עיון, וגם נסתר ממש"כ שם מיניה וביה].

ז. בישול בקדרה בשרית בת יומה

הרמ"א ממשיך ודן במקרה שבו התבשיל עצמו הוא פרווה לחלוטין, אך הוא בושל בתוך כלי בשרי ריק ונקי שהוא "בן יומו" [כלומר, שבישלו בו בשר ב- 24 השעות האחרונות]. כותב **הרמ"א**: "מיהו אם אין בשר בתבשיל, רק שנתבשל בקדרה של בשר, מותר לאכול אחריו גבינה ואין בו מנהג להחמיר".

דין זה יסודו בדין "נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא". כלי שבישלו בו בשר, הבשר נתן טעם בדפנות הכלי. לאחר מכן רוקנו ושטפו את הכלי, ובישלו בו אורז או מרק ירקות - פרווה. הטעם הבלוע בדפנות נפלט כעת לתוך האורז. מכיון שמדובר בטעם שני [הבשר נתן טעם בכלי, והכלי נתן טעם באורז]

[יש לנו מים ראשונים - שזה נטילת ידיים לפני שאוכלים סעודה של פת, יש מים אמצעיים - שחכמים תיקנו אותם במצבים מסוימים כדי להפריד בין אכילה לאכילה, ויש מים אחרונים - שזה המים שנוטלים אותם בסוף הסעודה לפני שמברכים ברכת המזון]. וכאן הדיון הוא על מים אמצעיים: אדם שאוכל תבשיל של בשר ובא לאכול תבשיל של גבינה, אומר מרן, לא חייב ליטול את הידיים שלו. ברגע שהוא סיים לאכול את התבשיל של הבשר, יכול לאכול תבשיל של גבינה בלי נטילת ידיים. אבל אם הוא אכל תבשיל של בשר ובא לאכול אחריו את הגבינה עצמה, לא תבשיל של גבינה, אומר מרן, כאן זה יותר חמור. וצריך שיעשה נטילת ידיים, בכדי שלא יישאר על ידיו ממשות מהתבשיל של הבשר, ואחרי שנטל את הידיים יכול לאכול את הגבינה.

ב. שומן של בשר

הרמ"א כותב בהגה: "**ושומן של בשר - דינו כבשר עצמו**". כך כותב **הרשב"א** (בתשובה ח"א סימן שז הובא בד"מ אות ו), והבית יוסף הביא את דבריו, וכך הסכימו האחרונים, שאם אדם בישל בשר עם שומן, השומן נמוח בתוך המרק. וכשאוכל מהמרק הזה, מה זה נקרא? שאכלת תבשיל של בשר או אכלת בשר? אומר **הרשב"א**, אכלת בשר. כי השומן של הבשר זה בשר. השואל ששאל את **הרשב"א** את השאלה הזאת רצה לומר שיתכן שהשומן של הבשר אינו כמו הבשר. מדוע? כיון שאין כאן חוטי בשר שיכולים להכנס בין השיניים, כיון שהשומן הוא רך ונמס. ואם כן יהיה לו דין של תבשיל של בשר ואין צריך להמתין אחריו שש שעות.

הרשב"א כתב עליו דברים חריפים מאוד! כיצד הוא מעלה על דעתו לומר ששומן דינו לא כמו בשר? פשוט שדינו כבשר, ואין הבדל בינו לבין הבשר. הוא הביא כמה ראיות מהגמרא ודחה את דבריו בשתי ידיים. זאת אומרת, הדבר מוסכם לכולי עלמא ששומן של בשר דינו כבשר. אם כן, אם בישלת בשר עם שומן בתוך מרק, והשומן נמוח ונבלל בתוכו, אומר **הרמ"א**, אינו כתבשיל של בשר, אלא בשר.

וכן שומן של עופות כמו אווזים, הודו, פטם וכו' - דינו כבשר. ט"ז (ס"ק ה) ש"ך (ס"ק יח) **פרי חדש** (ס"ק יז) **כרתי** (ס"ק יג) בשם **תורת חטאת** (כלל עו - עז דין ד) ועוד.

ג. המתנה אחר תבשיל של בשר

על אף שמדינת דגמרא מותר לאכול גבינה אחר תבשיל של בשר, וכפי שראינו בלשונו של מרן השלחן ערוך. מכל מקום **הרמ"א** מביא בהגה את המנהג הנפוץ: "ונהגו עכשיו להחמיר שלא לאכול גבינה אחר תבשיל בשר כמו אחר הבשר עצמו, ואין לשנות ולפרוץ גדר".

מקורו של המנהג מובא בדברי מרן הבית יוסף עצמו באורח חיים (סימן קע"ג) בדיון על דיני מים אמצעיים, שם העיד מרן שכבר נהגו להחמיר ולדון את התבשיל של הבשר כבשר ממש לעניין איסור אכילת גבינה אחריו.

אף שמרן השלחן ערוך לא העתיק חומרה זו כאן ביורה דעה, ויש החושבים שזו רק חומרא של **הרמ"א** ואילו מרן השלחן ערוך לא סובר כן. אבל זה לא נכון שהרי המקור של דברי **הרמ"א** הוא ממרן הבית יוסף באורח חיים, וכיון שכבר העיד על המנהג באורח חיים, אין צורך לחזור כאן שוב.

וכך הסכימו להלכה כל גדולי פוסקי הספרדים האחרונים - ובהם **החיד"א** בשו"ת ברכה (ס"ק ל), **הבן איש חי** (שלח אות ט), **הכף החיים** (ס"ק נה), מרן **הרב בן ציון אבא שאול** זצ"ל, ומרן **הרב עובדיה יוסף** (הליכות עולם שלח אות א) - שיש לנהוג כחומרה זו למעשה. על כן, מי שאכל תבשיל של בשר [אפילו עוף] נחשב כבשרי לכל דבר ועניין, ועליו להמתין שש שעות קודם שיאכל חלב או גבינה.

ועדיין הכל היתר [שהרי באותה שעה לא היה שם חלב], מותר לאכול את האורז הזה עם גבינה [לאחר בעבירו לצלחת]. כמבואר בריש סימן צה להלן.

דברי הש"ך

על דין זה שואל הש"ך (ס"ק יט) קושיה עצומה: אם מדובר בקדרה נקיה ושטופה כדין, מדוע כתב הרמ"א שמותר לאכול גבינה "אחריו"? הרי מדין נ"ט בר נ"ט דהיתרא, מותר לאכול את התבשיל הפרווה הזה "יחד" עם גבינה ממש, כיון שטעם הגבינה לא פוגש את טעם הבשר הבלוע בקדירה. הקדירה קיבלה טעם בשר [נותן טעם א'] ותבשיל הפרווה שהתבשל בה קיבל טעם מדופן הקדירה [נותן טעם ב'], ואם כן לא נוצר עירוב של בשר בחלב. זה נ"ט בר נ"ט דהיתרא שהשו"ע מתיר לאכול עם המין השני.

כדי ליישב קושיה זו, מחדש הש"ך בדעת הרמ"א חידוש, הוא אומר הרמ"א לא מדבר בקדרה שטופה ונקייה לחלוטין, אלא בקדרה שרוקנו ממנה את הבשר אך "לא שטפו אותה היטב", ונשאר על דפנותיה שומן או שיירי תבשיל בשרי מזעריים בעין על דופן הקדרה.¹

במקרה כזה, כיון שיש מעט ממשות בשרית בתבשיל הפרווה, אסור לאכול את התבשיל הזה "יחד" עם גבינה לכתחילה. אולם, כיון שמדובר בשיירים מועטים, לא נחשב שאכל "תבשיל של בשר", ולכן מותר לאכול גבינה מיד "לאחר" אכילת תבשיל זה, ואין צורך להמתין שש שעות. עם פירוש זה של הש"ך הסכימו רוב ככל האחרונים, כך פוסק הפרי חדש (ס"ק יט) המנחת יעקב (עז, יג) הפרי מגדים (שפ"ד ס"ק יט) החכמת אדם (מ, יג), הערוך השלחן (ס"ק יג), קיצור שלחן ערוך (מו, י), בן איש חי (שלה אות יב), כף החיים (אות נט), אגרות משה (ח"ב מיוורה דעה סי' כו) ועוד אחרונים.

אולם נחלקו האחרונים באיזה אופן דיבר הש"ך. האחרונים מקשים על ביאורו של הש"ך: אם נותרו שאריות ממשות של בשר על דפנות הקדרה, הרי יש לבדוק האם יש בתבשיל הפרווה כמות של פי ששים כנגד השאריות הללו. ואם יש פי ששים בתבשיל: הממשות בטלה בשישים, ואז שוב חוזרת השאלה - מדוע שלא יהיה מותר לאכול את התבשיל "עם" גבינה לכתחילה?

ואם אין פי ששים בתבשיל: התבשיל קיבל טעם ממשות של בשר, ואם כן מדוע שלא נצטרך להמתין שש שעות אחריו?

יש רמ"א לקמן (סימן צט סעיף ו), שכותב דבר מעניין. אם היה לך סיר מלא מים, ושפכת לתוכו חלב, ויש במים שישים כנגד החלב. מותר להשתמש במים האלו לבשרי, כיון שהחלב בטל במים. אם כך שואלים האחרונים: מה הפשט בדברי הש"ך? הרי אתה אומר שהיא לא שטפה את הקדרה יפה, נכון? היא רוקנה את הבשר, לא שטפה אותה יפה, בסדר. אם כך יש במרק ירקות שהיא בישלה פי ששים כנגד מה שהיה קצת נשאר על הדפנות. אם יש פי ששים, זה פרווה, ואם אני רוצה לשים את זה בצלחת לאכול את זה עם גבינה צהובה, אני יכול או לא? כן, זה נ"ט בר נ"ט דהיתרא. ושוב חזרה השאלה למקומה, למה אמר הרמ"א אחרי שש שעות?

לכן רצה לומר הפתחי תשובה (ס"ק ז) שהש"ך מדבר שאין שישים במרק ירקות כנגד מה שנשאר בשאריות על הדפנות, ובזה הוא אומר שאין לאכול אותו עם גבינה, אך אם אכל, אין צריך להמתין שש שעות.

¹ הוא רוקן את הקדרה מהבשר, אבל לא שטף אותה כל כך טוב, ואחרי זה בישל את האוכל הפרווה בתוכה. למשל, הוא רוקן את האוכל הבשרי, האישא אמרה: "טוב, אני אעשה בסיר מרק ירקות, יאכלו את זה בערב, זה פרווה". אלא שהיא לא טרחה לשטוף את הקדרה כל כך ולנקות אותה היטב. היא רוקנה את מה שהיה שם, נשאר קצת שאריות של בשרי על דפוני הקדרה, ובישלה שם את מרק הירקות. אחר כך בערב, כשהביאה את מרק הירקות, בעלה מגיע הביתה שמח וטוב לב: "שמעתי שאת עושה מרק ירקות הערב, נכון?". אמרה לו: "כן, איך אתה יודעת?". "כשידברתי איתך בטלפון, שמעתי שאמרת לילדה..." "אז מה אתה רוצה?". "קניתי גבינה צהובה נאכל את זה עם המרק ירקות!". הוא מגיע לאכול מהמרק ירקות,

למעשה נחלקו האחרונים בזה: לדעת ערוך השלחן (ס"ק יג) והרב מקדש מעט (ס"ק יא) אפילו כשאין פי שישים כנגד הלכלוך, מותר לאכול אחריו גבינה. וכן כתבו היד יהודה (ס"ק ה) והיד אברהם (כאן) בדעת הש"ך.

לעומתם, לדעת הבית לחם יהודה (ס"ק טו) צריך שיהי פי שישים בתבשיל כנגד הלכלוך שעל פני הקדירה. וכן כתב הזבחי צדק (ס"ק לד) כף החיים (אות ס) אור לציון יו"ד (יט, י בביאורים). וכ"כ פרי מגדים (או"ח משב"ז ריש סימן קעג). בית מאיר. בן איש חי (שלה אות יב). [אגב, יש שיטה מחמירה יותר - האליה רבה (או"ח סימן קעג סק"ד) והחיד"א בשו"ר ברכה (יו"ד פט ס"ק לג) כתבו דבעינן שהקדירה הודחה יפה כדי לאכול אחריו גבינה, ואפילו שישים לא מהני].

שואלים על כך כל האחרונים: לא מובן. אם אין פי שישים, זאת אומרת שיש טעם של הבשר. הרי אתה אומר שנשאר כאן שאריות על הדפנות של הקדרה, ומה נשאר? שאריות של תבשיל של בשר נשאר שם. ואם אין שישים, זה דבר שנותן טעם, ואיך אתה אומר, אחרי שאכלתי דבר כזה אני יכול לאכול אחריו גבינה? איך מותר לאכול אחריו גבינה הרי לא היה פי שישים במרק ירקות נגד הבשר שנשאר שם?

אם כן נשאר לנו עדיין להבין את דברי הש"ך. מה נפשך, אם יש פי שישים - מה החידוש בדבריו? ואם אין פי שישים - אם כן הוא עדיין בשרי, ומדוע שנתיר אחריו לאכול חלבי?

ביאור היד יהודה

היד יהודה (הגאון רבי יהודה ליב לנדא. סימן פט ס"ק ה) מחדש על כך חידוש גדול: דין המתנת שש שעות לאחר תבשיל שיש בו בשר הוא כאשר אתה מערב בו בשר בכוונה כדי שיתן טעם, אבל במקרה שבו אדם בישל תבשיל פרווה בכלי בשרי לא שטוף מחמת עצלות או חוסר תשומת לב, ולא הייתה לו כוונה לבטל את הבשר בתבשיל, רק לא טרח להדיח הקדירה היטב, לא החמירו בזה כל כך, כיון שדין תבשיל של בשר אינו מעיקר הדין אלא מחמת מנהג שהחמירו בו, ולא נאמר לעשות "חומרה על גבי חומרה", כלומר, לעשות את התבשיל כבשר ממש להצריכו שש שעות, אלא כל שלא היה בכוונתו לבטל לכתחילה, הקלו שאף שאין פי שישים - מותר לאכול גבינה מיד לאחר אכילת התבשיל, אם כי הירקות עצמם אסורים באכילה יחד עם הגבינה. כך מבאר היד יהודה את דברי ה"באר היטב" בדעת הש"ך. זה תירוץ דחוק מאד, ואף היד יהודה עצמו מסיק שקשה לסמוך על היתר זה למעשה והדבר נשאר בצריך עיון.

שיטת רבי עקיבא איגר והבית מאיר

מתוך הקושיות הרבות שעלו על שיטת הש"ך, מציעים הגאון רבי עקיבא איגר (על הש"ך) והבית מאיר (כאן) ביאור אחר בדברי הרמ"א. וכך הם מבארים - הרמ"א עוסק בקדרה בשרית שטופה ונקייה כראוי שהיא בת יומה, אלא שבישלו בתוכה "דבר חריף". זאת אומרת, האישה לקחה קדרה בשרית בת יומה, שטופה, רחוצה, נקיה מצוינת, אבל בישלה בתוכה מטבוחה חריפה.²

על כך כותב הרמ"א בהלכות תערובות (סימן צו סעיף ב'). וכן איתא בסימן צה ס"ב), שכל דין נ"ט בר נ"ט דהיתרא לא נאמר כאשר המאכל הוא דבר חריף, כיון שהחריפות של המאכל משווה לטעם הבלוע בדפנות הכלי כח של "טעם

ואומר לה: "תשמעי, בדיוק היום שמעתי על איזה מתכון, אומרים שאם שמים בתוך המרק ירקות גבינה צהובה מגורדת זה יוצא גן עדן העליון! בואי נשים במרק - (שבצלחות, לא בתוך הסיר). גבינה צהובה".

² אוהו, השם יעזור לעמו ישראל, איזה מטבוחה חריפה, כמו שצריך! והוא אומר: "תשמעי, זו מטבוחה אמיתית, זה לא המטבוחות החיקויים, זה משהו רציני, שבע שעות עמד על האש, יצא לך חביבי מטבוחה אמיתית". אבל מה? מי שאוכל את זה, איך אומרים, אתה רואה את הפנים שלו אדומות כמו שמש מהמטבוחה הזאת, נהייתה חריפה מאוד.



בעין" (ממשות), היא מחזקת את הטעם הבלוע בדפנות הקדירה ומשביחה אותו, ומבטלת את דין נ"ט בר נ"ט דהיתרא. לפיכך, המטבוחה החריפה שבושלה בסיר הבשרי הנקי נהפכת להיות "בשרית" ממש מחמת החריפות. במקרה זה פוסק הרמ"א: אסור לאכול את המטבוחה הזו "יחד" עם גבינה, כיון שהחריפות הגדירה את הטעם כבשר בעין.

כותבים הגאון רבי עקיבא איגר והבית מאיר שכוונת הרמ"א אצלנו לומר שאמנם אסור לאכול את החריף עם חלבי, אבל מותר לאכול גבינה מיד "לאחר" אכילת המטבוחה ללא המתנת שש שעות. הטעם לכך הוא, ששני הטעמים של סיבת ההמתנה [טעם בשר שנמשך בפה לפי רש"י, או סיבי בשר שנשארים בין השיניים לפי הרמב"ם] אינם שייכים במאכל חריף שבושל בכלי בשרי, שהרי אין בו ממשות של בשר.

וכ"כ היד יהודה (בקצר ס"ק כט ובארז ס"ק ה), והאגרות משה (ח"ב מיו"ד סימן כו) ותשובות והנהגות (ח"א סימן תלג).

ז. נ"ט בר נ"ט לכתחילה

בדין נ"ט בר נ"ט דהיתרא, נחלקו מרן השלחן ערוך והרמ"א (ריש סימן צה). דעת מרן השלחן ערוך, שמותר לכתחילה לאכול את התבשיל הפרווה עם המין השני. כגון אורז שבושל בסיר בשרי בן יומו נקי ושטוף, יחד עם חלב או גבינה [כמובן - בצלחת, לא בסיר עצמו]. ואילו דעת הרמ"א היא שלכתחילה אסור לערב את תבשיל הפרווה עם חלב, ודין נ"ט בר נ"ט מותר רק בדיעבד, אם כבר התערבו יחד. אבל, מותר לכתחילה לאכול את תבשיל הפרווה, ומיד אחריו לאכול חלב ללא המתנה כלל.

יש עוד מחלוקת אליבא דמרן [נראה אותה בשיעורים בהמשך], האם מותר לכתחילה לבשל אוכל פרווה בקדרה בשרית בת יומה רחוצה ושטופה יפה "על מנת" לאכול אותו עם מאכל חלבי. האם כל מה שאמרנו נ"ט בר נ"ט דהיתרא מותר - הכוונה שמותר לכתחילה לבשל כך, או שרק אם בשלת כבר מותר לך לערב את זה עם המין השני?

הש"ך מבין בדעת מרן שהוא לא מתיר לבשל לכתחילה אורז בסיר בשרי בן יומו כדי לאכול אותו עם מאכל חלבי, אלא רק אם כבר בישלת [בדיעבד] אתה יכול לכתחילה לערב את זה עם חלבי, אבל לבשל על מנת לאכול את זה עם חלבי - זה גם למרן לכתחילה אסור. וכך לומד גם הבן איש חי, הכף החיים, הרב בן ציון אבא שאול, הרב מרדכי אליהו ועוד, וכך דעת כל הפוסקים האשכנזים. לעומת זה, דעת הרב עובדיה ע"ה (יביע אומר ח"ט יו"ד סימן ד. ובשא"ד) להתיר את זה לכתחילה. [ומדייק כך מהבית יוסף בבדק הבית].

ח. "בחזקת בשרי" ו"בחזקת חלבי"

בדורנו יש מושג חדש שאינו מופיע בהלכה: מאכלים המוגדרים כ"בחזקת בשרי" או "בחזקת חלבי". זה מושג חדש שהמציאו מערכות הכשרות בימינו, וצריך להבין את ההגדרות כדי לא לטעות בכך הלכה למעשה. ויש לכך כמה דוגמאות נפוצות בימינו. [ועיין אמרי מרדכי סימן פט יתרון דעת ס"ק כב].

סלטים על שלחן הסעודה בשבת - דוגמה נפוצה לדין "בחזקת בשרי" היא סלטים המונחים על שלחן השבת במהלך סעודה בשרית. יש אנשים שאינם

³ אנשים אוכלים בשבת, סעודת שבת. יש על השלחן, בלי עין הרע, ח"י סלטים! יש שם מלא סוגים של סלטים. יש אנשים יותר אסטיטסיים - בכל צלחת של סלט שמים כפית קטנה, ומי שרוצה לוקח עם הכפית ושם בצלחת שלו. ויש אנשים, "נפש היפה תאכלנו"... רק אם הוא ממש לא איסטיטיסט הוא מסוגל לאכול... כל אחד עם המזלג שלו ועם הכף שלו (ועם הרוק שלו) מכניס לתוך הסלטים ושם בצלחת שלו! הרגע המזלג היה בתוך הפה שלך, ואתה מכניס אותו בתוך הסלטים? כולם צריכים לאכול מהפה שלך? אומר להם: "מה אני מצורע? מה הבעיה? אתה לא רוצה - אל תאכל. אצלנו זה ככה, לנו זה לא מפריע". טוב, לפעמים בתוך המשפחה אולי זה פחות בעייתי, אבל יש לך אורחים. האורחים רואים כל אחד פה

מקפידים על הגיינה מוחלטת או על כפות הגשה נפרדות, ומעבירים סלטים לצלחתם באמצעות המזלג האישי שבו אכלו בשר ממש, או שנתזם ניצוצות שומן מן המנות הבשריות אל צלחות הסלטים.³

ההלכה בכך למעשה - מי שאכל אך ורק מן הסלטים הללו ולא אכל מן הבשר עצמו, אינו נחשב כבשרי ואינו צריך להמתין שש שעות כלל. הסלטים מוגדרים "בחזקת בשרי" לעניין זה שאין לאוכל אותם יחד עם גבינה ממש, שמא נתערבו בהם שיירי בשר מועטים, אך מותר לאכול חלב מיד לאחר מכן.

הטעם לכך הוא, כיון שדבר זה לא גרע מהדוגמה שהבאנו למעלה בשם הש"ך. אם בישלת דבר שהוא פרווה בתוך קדרה שהיא בשרית לא רחוצה ושטופה יפה. וכעת אתה בא ושואל: מה הדין של האוכל הזה? אי אפשר לומר לך שהוא בשרי, כיון שאם הוא בשרי תצטרך לחכות אחריו שש שעות. אלא קוראים לזה "בחזקת בשרי" כיון שלאכול את זה עם גבינה אי אפשר, אמנם לאחר האכילה, אפשר לאכול אחרי זה גבינה ולא צריך לחכות שש שעות.

דוכני פלאפל, צ'יפס ושווארמה - בדוכני מזון מהיר המוכרים בשר, כגון שווארמה או שניצל וכדו' יחד עם פלאפל וצ'יפס, מופיע פעמים רבות שלט המציין: "כל המוצרים במקום זה - בחזקת בשרי". כאן הדין משתנה לפי מציאות העבודה במקום:

מטגנות נפרדות - אם בעל הבית נאמן ומעיד שיש לו מטגנות נפרדות לחלוטין [אחת מיועדת לצ'יפס ופלאפל ואחת לשניצלים ובשרים], וההגדרה "בחזקת בשרי" ניתנה רק מחמת דרישת גוף הכשרות שאינו יכול לפקח על כל רגע - הדין הוא שהמאכלים [הצ'יפס והפלאפל] הם פרווה גמור. מותר לאכול גבינה מיד לאחר אכילתם, ואין צורך בהמתנה כלל, אלא שליתר ביטחון קבעו גופי הכשרות שאין לאוכלם יחד עם חלב ממש בתוך הפיתה.

מטגנות משותפות - אם בעל הבית מעיד שבשעות עומס ולחץ הוא מטגן את הצ'יפס או הפלאפל בתוך המטגנת של השניצלים או בשמן שטיגנו בו בשר - המאכלים הללו ספגו ממשות של שומן בשר בעין, הם "בשריים ממש", ומי שאוכל אותם חייב להמתין שש שעות כדין אוכל בשר. [ונדבר על כך עוד בהמשך].

אולמות שמחות ואירועים - באולמות שמחות מוגשים סלטים רבים על השולחנות, וכן דגים המוגדרים כפרווה.

דגים: לגבי דגים, אין כל חשש שמא טיגנו את הדגים במטגנת של בשר, כיון שיש סכנה באכילת דגים ובשר ו"חמירא סכנתא מאיסורא". גם רבנות רגילה לא מאשרת להשתמש באותו מטגנת ושמן לבשר ודגים יחד בשום אופן, ועל כן הדגים הם פרווה גמור.

סלטים חמים ומטוגנים: חצילים מטוגנים או פלפלים מטוגנים נעשים במטגנות פרווה נפרדות מחמת החשש שיגישו אותם במנה הראשונה יחד עם הדגים (שהרי אסור לאכול דג עם בשר). לכן, מי שאכל באירוע רק דגים וסלטים ולא אכל מן המנות הבשריות - אינו צריך להמתין שש שעות ומותר לו לאכול קינוח חלבי לאחר מכן. [ולחשוש לשאריות של בשר מהמזלגות של הסועדים כבר ביארנו למעלה שלא ממתינים שש שעות על כך].

קונדיטוריות ומאפיות בערבי שבתות [חזקת חלבי] - אותו דבר קיים חשש גם הפוך, לגבי מאכלים "בחזקת חלבי". בקונדיטוריות ומאפיות הרבה פעמים מערכות הכשרות נוהגות לסמן את מוצרי המאפה במילים "בחזקת חלבי". הסימון נובע מכך שבאותם תנורים ובאותן תבניות אופים הן מוצרים חלביים

עם הפה שלו מכניס את המזלג שלו לתוך הסלטים, והם לא נוגעים בסלטים. אתה אומר לו: "תשמע, זה טעים, תאכל". "בסדר, אני מסתדר". לא נעים לו להגיד לך: "מה אתם עושים? אוכלים מהסלטים שלכם עם המזלגות שאיתם אתם אוכלים, מה זה? תשים כפית קטנה בסלטים, כל אחד ייקח מהכפית הזו". ממילא זה תלוי אם באמת יש שם כפיות קטנות. עכשיו, נשאר מהסלטים האלה ובא אדם שאכל רק מהסלטים, לא אכל מהבשר, לא אכל שום דבר. הוא שואל אותך: "תגיד, אני נהייתי בשרי? אני אכלתי רק מהסלטים שהיו פה, לא נגעתי בתבשיל הבשרי בכלל. אני צריך לחכות שש שעות או שאני יכול לאכול אחרי זה גבינה מיד? רוצה לשתות קפה נמס עם חלב, רוצה לאכול עוגת גבינה?".

שהוא חלבי. ובאמת לפי ההלכה אין ברכיים חלב בכלל, וכתוב למטה בהערות "מיוצר על קו ייצור חלבי".⁷

ט. אפייה בתנור אחד זה אחר זה

יש שאלה יפה ומצויה, מה הדין של אישה שעושה בליל שישי לילדים פיצה בתנור לארוחת ערב. ואחר כך ביום שישי היא רוצה לאפות חלות לשבת, אך למעשה החלות האלו היא מוציאה אותן מתנור חלבי ואנו נאכל אותן עם הבשר בסעודת שבת! "איך את עושה את זה?" זו לא שאלה פשוטה בכלל. לכן במקרה הזה אנחנו תמיד מייעצים שתסיק את התנור 20 דקות בין הפעולה הבשרית הממשית או החלבית הממשית, ואחר כך תעשה את הפרווה, ואז זה יהיה מותר לכולי עלמא ולכל הדעות.

גם לגבי בשר ודגים בתנור אחד - אם תבדוק אחרי שעשתה בשר או דגים בתנור, קח נייר סופג ותנגב את הדפנות שלו. אתה תראה שיש שם שאריות שומנים לחות שדבוקות לדפנות, [אם יש שם טורבו זה עוד יותר גרוע כי הטורבו שואב את הזיעה ומלכלך את המאוורר בפנים]. לשאלות אלו נגיע בעזרת השם בפירוט בסיומן צ"ה ונדבר על כך באריכות. ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

ממש [כגון בורקס גבינה] והן מוצרים פרווה [כגון רוג'לך או בורקס תפוחי אדמה], וקיים חשש שמתוך המהירות והלחץ של הפועלים, פעמים רבות משתמשים בתבניות שלא נוקו כראוי משאריות גבינה ושומן חלבי עבור מאפי הפרווה. לעיתים אף מתרחשות טעויות חמורות שבהן מאפה הממולא בגבינה נמכר בטעות כממולא בוניל או בתפוח אדמה. למעשה יש הרבה תקלות, ולכן יש לשים לב כאשר כתוב "בחזקת חלבי" לא לזלזל בזה או להתעלם.⁴

אותו דבר צריך לשים לב במחלקות אפיה בסופרמרקטים באפיית חלות ולחמים, לראות שיש פיקוח הלכתי על האפיה במקום ולא רק על חומרי הגלם, כיון שיכולים להמצא שם תקלות רבות.⁵

שוקולד המיוצר על "קו ייצור חלבי" - מקרה קלאסי של נ"ט בר נ"ט בדיני תעשיית המזון המודרנית הוא שוקולד מריר שהוא פרווה מצד מרכיביו, אלא שהוא מיוצר במפעל על קו ייצור שיוצר בו קודם לכן שוקולד חלבי.⁶

הדין הוא, שלפי דעת מרן השלחן ערוך, מותר לך לאכול אותו עם בשר, הוא פרווה. [לא יודע מי אוכל שוקולד מריר עם בשר, אבל מבחינת ההלכה מותר לאכול אותו עם בשר, או בתוך שש שעות לבשר לכתחילה]. ואילו לדעת הרמ"א, אמנם זה נ"ט בר נ"ט דהיתרא, אבל זה עדיין בגדר "לכתחילה", ואסור לאכול אותו עם בשר [אלא אם כן התערב]. ולכן הם כותבים על השוקולד

פרווה? לפני שתי דקות עשית פה בתוך אותה התבנית עוגות חלביות! והיא בכלל לא מבוינה מה זה פרווה, מה זה חלבי, מה זה בשרי, ספק אם היא בכלל יהודייה. היא בקושי מבוינה עברית, כל מה שאתה אומר לה היא אומרת: "כן, כן..." ואנשים קונים משם. פעם אמרתי את זה באחד השיעורים, אמרו לי שיש מקומות שמאות אנשים קונים שם חלות לפני שבת! אמרו להם: "תקשיבו, אין על זה פיקוח, אין השגחה על התנורים האלה אין אופים בהם". יש השגחה על המוצרים, אבל כתוב מפורש שהשגחת הבד"ץ היא על האריזה הסגורה בלבד. ברגע שפתחו - אין להם אחריות יותר. העובדת שם לא מבוינה בין ימינה לשמאלה, אנשים חזרו אליי אחרי השיעור ואמרו לי: "הרב, אתה לא מבין איזה בלאגן הולך שם, עד עכשיו בכלל לא שמנו לב!". כי שואלים אותה אם החלה פרווה והיא אומרת כן, אבל התנור חלבי והמגש חלבי. והיו קונים בלי לשים לב. שם אפילו לא היה שלט שזה בחזקת חלבי, כי מי ישים שלט אם אין שם משגיח צמוד שמבין בזה? אתה סומך על הבד"ץ שכתוב על הקרטון, אבל הבד"ץ כותב לך שהוא אחראי רק על האריזה הסגורה. לפעמים יש בזה גם בעיה חמורה של ביטול גויים, בשר וחלב, תערובות וכו'.

⁶ יש שוקולדים למשל שכתוב עליהם שהם חלביים ובאמת הם לא חלביים, למה? מייצרים אותם בפס ייצור שמייצרים בו גם שוקולד חלב. עכשיו, אי אפשר לעשות הגעלה על הפס ייצור הזה, אז הם מנקים אותו, שוטפים אותו אבל לא עושים לו געלה ממש, ומבשלים בו שוקולד פרווה. השוקולד הפרווה הזה הוא נותן טעם בר נותן טעם דהיתרא. אז לפי דעת מרן הוא חלבי או פרווה? הוא פרווה! כי עשית אותו מרכיבים פרווה בלבד, אין בו חלב ולא אבקת חלב, כלום, רק הוא מיוצר בפס ייצור שייצרו בו לפני כן חלב.

⁷ לעשות הגעלה לכלים שמכילים בהם שוקולד אי אפשר לעשות במים, מים הורסים את השוקולד ופוגמים במכונות. ביקרתי פעם בעצמי מפעל של עלית לשוקולד, רצינו לעשות הכשר לפסח. לכאורה "מה הבעיה? תעשו הגעלה, תרתיחו מים במכונות". ביקשנו מהם, והם ענו לנו: "בחינם לא ייכנס מים למכונות של השוקולד, זה יהרוס את הכל!" הם היו מוכנים להשקיע הרבה כסף, לעשות הגעלה עם שמן חם וכדו'. אבל אמרנו להם שמן לא מועיל להגעלה. הגעלה צריכה להיות דווקא במים, ולא נוגעים בזה עם מים. יש מערכות כשרות אחרות שלפעמים סומכות על זה שהכלי אינו בן יומו (עברו 24 שעות), ועושים שם כמה הרצות של ייצור כדי לנקות את הטעם. לכן, לשים לב רבותי להיות ערניים למושג הזה 'חזקת חלבי' וחזקת בשרי'.

⁴ אתם יודעים מה זה קונדיטוריה בליל שישי, יום חמישי בלילה לפני שבת? זה כמו חדר מלחמה! הם אופים ואופים ומכנים כמויות. הם עושים שם בורקס גבינה, בורקס בולגרי, עוגות גבינה, ועושים גם דברים פרווה. כותבים להם הרבנות או הבד"ץ: "כל העוגות בקונדיטוריה הזאת בחזקת חלבי". בא אחד קונה רוג'לך, קונה בורקס תפוחי אדמה - אומר: "כבוד הרב, חזקת חלבי? מה, רוג'לך חלבי? בורקס תפוחי אדמה חלבי? כתוב 'בחזקת' נו אז מה?". זה לא מדויק, רבותי! תלכו, תבדקו אם אתם ערים, תלכו לקונדיטוריות כאלה בליל שישי, תראו מה הולך שמה. מרוב המהירות והלחץ של העבודה והאפייה, הם צריכים להכין כמויות לפני שבת, לפעמים לוקחים תבניות שהיו בהן עוגות גבינה ובורקס חלבי, ושמים בהן רוג'לך ומכניסים לתנור! הפועל אומר: "תשמע, למה לי להיזהר? הרי ממילא שמו לי פה שלט שהכל 'בחזקת חלבי', אז אני כבר לא נזהר". מי שקונה כאן שידע, זה בחזקת חלבי.

היה פעם מקרה בקונדיטוריה אחת שכתבו "כל המוצרים בחזקת חלבי", ומישהו קנה מאפה ממולא וניל, שהוא פרווה לכאורה. מישהו אמר לו: "תשמע, הכל כאן בחזקת חלבי". אמר לו: "עזוב אותך בחיך, מאפה וניל חלבי? הם חייבים לכתוב את זה כי אין להם הפרדה..." לקח את זה הביתה, אכל מזה ביום שישי בצהריים. הם אכלו קודם ארוחה בשרית קלה, ואחר כך הוא אכל מהמאפה וניל הזה. אומר: "תקשיבו, זה ממש טעם של גבינה!". הלך לקונדיטוריה אמר לו: "קניתי פה וניל ויש לזה ממש טעם של גבינה". הלך בעל הבית לבדוק ואמר לו: "אתה צודק, זה גבינה! זה ממולא בגבינה, הפועל התבלבל ושם את זה במדף של הוניל". אמר לו הקונה: "אבל אני אכלתי את זה אחרי בשר!". אמר לו בעל הבית: "זו בעיה שלך, אנחנו כתבנו בשלט שהכל בחזקת חלבי". לכן צריך להיזהר רבותי, לא לזלזל בשלטים האלה שכתוב עליהם חזקת חלבי וחזקת בשרי.

⁵ היה פעם, אם אתם זוכרים, בסופרים מחלקת אפייה, היו אופים שם במקום כל מיני מוצרים של "גידרון" כמדומני. שם הייתה בעיה חמורה מאוד. למה? היה להם הכשר של איזה בד"ץ, והיו מוציאים מהמפעל הגדול בצקים מוכנים לאפייה - בגטים, חלות לשבת, בורקס חלבי, בורקס תפוחי אדמה. והיו כותבים על המוצרים שלהם אזוהרה: "אחריות הבד"ץ על האריזה הסגורה בלבד". כלומר, כשזה בצק קפוא סגור. עכשיו היו אופים לך את זה במקום, והייתה שם תקלה נוראה. הייתה עובדת רוסייה, אפתה שם עוגות גבינה ובורקסים חלביים בתוך אותו התנור. ברגע שהיא גומרת, היא מוציאה אותם ומכניסה חלות של שבת ובגטים! ואז אנשים באים שואלים: "זו חלה פרווה?". "כן, פרווה". "הבגטים פרווה?". "כן, פרווה". מה





מעמד "כבוד התורה" היסטורי בירושלים: 60 מורי הוראה הוסמכו

בהשתתפות מרן הראשון לציון הגאון רבי דוד יוסף שליט"א ומרן הגאון הגדול רבי ניסים בן שמעון שליט"א, נערך מעמד מפואר לדגל הרחבת רשת בתי ההוראה "יורו משפטיך" בראשות הגאון הגדול רבי גדעון בן משה שליט"א + בשיא הערב: מעמד ההכתרה לכבודה של תורה



עוד נשאו דברים הגאון הגדול ר' יאיר אביקסין שליט"א, רב קהילת לאה אמנו בבית שמש. שהעלה על נס את התועלת הגדולה לשמש בבית הוראה עם תורה שיש לה בית אב ומסורה מדויקת ואמינה.

נציג הרבנים החדשים שהוסמכו זה עתה, הביע בשם כל הרבנים החדשים את הערכתם העמוקה למסירות נפשו של רבינו למען העמדת תלמידים הגונים ודאויים. על שהרב מכתת רגליו למרחקים על מנת להביא לתלמידים את דבר ה' – זו הלכה. והכל במאור פנים מיוחד ובענוות חן להפליא. עד שאנחנו מרגישים שההלכה והלימוד נספגו ממש בדמינו. יישר כח עצום.

האירוע התקיים בבית המדרש "יורו משפטיך" שבשכונת גבעת המבחה, בראשות בנו של מו"ר, הרב שלמה בן משה שליט"א. בבית מדרש זה שוקדים על תלמודם עשרות אברכים מצוינים.

שמה התורה

רגעי שיא נרשמו, כאשר פצח הקהל הרב, יחד עם מורי ההוראה החדשים, בריקודים סוערים וממושכים לכבודה של תורה.

הערב המרומם ננעל בתחושת שליחות והתרנאות עצומה, כאשר כל אחד מן המשתתפים יצא עם תעודת הסמכה מעוטרת, חתומה על ידי מורנו ורבנו שליט"א.

כמרכז הכשרה מעשי חסר תקדים עבור אברכים ותיקים ומובילים (ביניהם הרב יצחק כהן משמואל הנביא, הרב אברהם יונה, הרב ברוך שרגא, הרב ינון יונה ועוד), שעשו בו "שימוש" הלכתי כדי ללמוד את מסורת הפסיקה הנכונה. דגש מיוחד הושם בבית ההוראה על הכשרת המשיבים לחקור את השואל בסבלנות, מתוך הבנה ששאלה שאינה מדויקת עלולה להוביל לפסק הלכה שגוי ומטעה". במשך השנים פתח הרב שליט"א את בית ההוראה המרכזי "יורו משפטיך" ומשם יוצאת תורה והוראה לעם ישראל".

הראש"ל בירך את רבינו שליט"א שיזכה עוד רבות בשנים להרבות פעלים לתורה ולהעמיד תלמידים הרבה. בדרך ההוראה והמסורה המקובלת בידי מדור דור.

הגאון רבי ניסים בן שמעון שליט"א:

לאחר מכן נשא דברים הגאון רבי ניסים בן שמעון שליט"א, אשר בירך בחמימות רבה ובלבביות את רבינו שליט"א. בדבריו פנה חכם נסים אל האברכים ואמר כי נפלה בחלקם זכות עצומה ללמוד תורה מפי רב מורה דרך כזה, המשמש כ"מעתיק השמועה" ומעביר אליהם את מסורת התורה ופסקי הלכה כפי שקיבל מרבותיו גדולי הדור הקודם, מרן הרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל ומרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל שקיבלו ממרן ראש הישיבה רבי עזרא עטייה ע"ה ובקודש מעלה.



תחושת דוממות וקידוש שם שמיים עליאיים אפפו את המוני המשתתפים, רבני קהילות דיינים ומוצי"ם ותיקים, שהתכנסו השבוע למעמד "כבוד התורה" – מעמד הכתרה מרגש רשת בתי ההוראה "יורו משפטיך", בראשותו של מורנו הגאון הגדול רבי גדעון בן משה שליט"א ראב"ד ירושלים.

האירוע ההיסטורי נערך סביב שולחנות ערוכים ובאווירה חגיגית ומפוארת, וציין את הכתרתם של 60 רבני קהילות וראשי כוללים, אשר עמלו בשנה האחרונה בשיעורים שבועיים מפי מורנו ורבנו ראש בית ההוראה, וכעת הוסמכו לכהן כפוסקים ומורי הוראה בירשאל.

מרן הראשון לציון: "נחשון בן עמינדב של בתי הוראה הספרדיים"

את שולחן הנשיאות פיאר מרן ורבנן גדולי הדור שליט"א. במשא המרכזי של הערב נשא דברים מרן הראשון לציון, הגאון הגדול רבי דוד יוסף שליט"א, אשר הרעיף שבחים על מורנו ורבנו שליט"א ועל חשיבות בית ההוראה שבראשותו:

"אני באתי לכאן להוקיר את פעולו של ידיד נפשי הגאון הרב גדעון משה שליט"א. כשהקמנו את בית ההוראה "יחווה דעת" בהוראתו של אבא זצוק"ל, זה היה הבית ההוראה הספרדי הראשון שהוקם בארץ, בבחינת "נחשון בן עמינדב", שפתח את הדלת לשירות מענה הלכתי קבוע לציבור הרחב דרך הטלפון ופנים אל פנים. בית ההוראה הוקם בהדרכתו של מרן אבי מורי זצוק"ל, שמינה אישית את הגאון הרב גדעון בן משה לעמוד בראשו. הרב גדעון התייעץ עמו ישירות בסוגיות החמורות ביותר כמו מראות ורפואה, ואבי מורי זצוק"ל אף הרבה להתייעץ עמו בסוגיות סבוכות בתלמוד ובהלכה. הוא היה ליד אבא, קרוב מאד, ואבא אהב אותו מאד וסמך עליו. המקום שימש

לבקשת רבים! נפתחה ההרשמה למחזור חדש

הקורס מיועד למבקשים לקנות ידיעה מקיפה, יסודית ובהירה בהלכות טהרה, מתוך שימוש חכמים וקבלת כלים מעשיים להוראה ולפסיקה.

קורס להכשרת מורי הוראה בהלכות טהרה

ע"פ שיטתו הייחודית של עמוד ההוראה
הגאון הגדול רבי גדעון בן משה שליט"א

לפרטים ולהרשמה: Bma2822@gmail.com

מס' המקומות מוגבל!